

Ledelse og stærk systematik sætter salmonella til vægs

Salmonella i udbrud er en voldsom oplevelse. To vigtige forhold betød dog, at Vestermark i Thy gik fra udbrud til 'frie' blodprøver ved kalvene på under et år.

"Vi kunne næsten ikke tro det, da vi så blodprøverne fra kalvene for september. De viste 0. Efter alt det, vi havde været igennem, så det ud til, at verden igen blev en lille smule mere normal."

Sådan lyder det fra driftsleder Jeanette Tang Poulsen, der sammen med resten af ejendommen Vestermark har været igennem en hård periode med salmonella i udbrud.

"Det kan ikke anbefales," lød den tørre kommentar fra driftslederen.

På Kalvens Dag gjorde hun rede for hændelsesforløbet og ikke mindst for, hvordan det lykkedes dem at vende skuden og samtidig beholde alle ansatte om bord.

Følger regler slavisk

Ejendommen fik påvist salmonella i udbrud i februar 2023, da to kalve blev obduceret på det veterinære laboratorium i Kjellerup. Obduktionen var kulminationen på en langstrakt sygdomsperiode, hvor mange tiltag og forskellige behandlinger var afprøvet uden nævneværdig effekt.

"Vi blev helt paf over, at kalvene havde salmonella. Og vi ved den dag i dag ikke, hvor vi har fået det fra," fortæller Jeanette Tang Poulsen.

En intensiv sanering blev sat i gang: Alle kælvninger foregår nu i enkeltboks, kalven kommer væk fra koen

straks efter kælvning, der blev indført tøj- og støvleskifte, og rengøring, kørselsruter og arbejdsgange på ejendommen blev optimeret i forhold til smittebeskyttelse.

Derudover blev 'salmonellasyge' kalve konsekvent aflivet, hvis ikke de reagerede hurtigt på behandling. Og så lykkedes Vestermark med det sværeste, men fuldstændig afgørende: De aftalte regler blev fulgt til punkt og prikke hver eneste dag. Derfor fik ejendommen hurtigt ændret status fra salmonella i udbrud til almindelig salmonella status 2, og kort tid derefter klarede de også at teste kalvene fri for antistoffer.

Støtter ansatte massivt

Perioden med salmonella i udbrud var utrolig hård for medarbejderne på grund af mange syge og døde kalve og et højt medicinforbrug. Og tiden krævede derfor også meget af Jeanette Tang Poulsen som leder.

"Jeg gjorde meget ud af hele tiden til at være omkring de ansatte og have tid til at høre på dem. De dage, hvor de havde brug for et kram, fik de det, og de dage, hvor de havde behov for at skælde ud

"At komme af med salmonella er en holdindsats," lød budskabet fra driftsleder Jeanette Tang Poulsen på Kalvens Dag.

og syntes, det hele var ad h... til, fik de lov til det," fortæller Jeanette Tang Poulsen.

Derudover satte hun tid af til at hjælpe dem med konkrete problemer og fx gå med dem for at vurdere en kalv, hvis de var i tvivl om noget.

"Det er kalvepassernes fortjeneste, at vi kom igennem perioden med salmonella i udbrud. Det gør jeg meget ud af at fortælle andre, og det fortæller jeg også kalvepasserne. Vi er selvsagt ikke i mål med saneringen endnu. Men fordi vi holder hårdt fast i de gode rutiner, vi har opbygget, tror jeg på, at vi kan nå i status 1 inden for en overskuelig fremtid," lyder det fra Jeanette Tang Poulsen.

10 gode råd fra Kalvens Dag

Oplægsholderne på Kalvens Dag bød på masser af inspiration til at løfte jeres kalve. Her er 10 gode råd.

- Få jævnligt tjekket kalvenes optagelse af antistoffer ved undersøgelse af blodprøver. Det er den eneste metode til at se, om råmælksrutinerne fungerer tilfredsstillende.
- Brug 'overgangsmælk' til kalve de første 14 dage. Det kan forhindre meget diarré.
- Kalvepassere kan let flytte smitte med rundt. Vær pæn med rent tøj, rene handsker og rene støvler.
- Brug særlige "kalvegummistøvler", når I arbejder med kalvene. Køb dem i en anden farve end de øvrige støvler – så ses det, hvis de går forkert i byen.
- Til ejeren af bedriften: Kig på omgivelserne hos kalvene og i kalvekøkkenet. Gør de praktiske forhold det let for kalvepasserne at gøre det rigtigt?
- Til driftslederen: Ved alle, hvad I mener, når I snakker rutiner hos kalvene? Og er der tid nok? Du er en vigtig brik for kalvesundheden.
- Vask altid med sæbe. Bakterier kan sidde i en usynlig biofilm, som kun opløses af sæbe.
- Bekæmp mudder. Mudder er med til at bære smitte rundt.
- Fravæning skal foregå gradvist over mindst en uge. Ved intensiv fodring med 8 liter mælk eller mere bør fravænningsperioden udvides til 2-3 uger.
- Fravæn kun raske kalve, der er godt i gang med kraftfoderet.

”
Hvad var det mest spændende på Kalvens Dag?

Stephanie Mols,
Fitting:

Immunisering virker til at være helt vildt vigtigt. Det bliver spændende at følge op på.

Niels Møller Hansen,
Vestfyn:

Mælkefodring – det at få kalvene godt fra start. Og så smertestillende medicin.

Pil Larsen,
Kolding:

Andre landmænds erfaringer med sygdomsforløb og løsning mod diarré.

STØTTET AF

STØTTET AF